

Miljøministeriet

Att.: Rasmus Boldsen (rasbo@mim.dk); Louise Tang (lotpe@mim.dk) og Sara Alberg (saalb@mim.dk)

Høring i EU miljøspecialudvalget af Kommissionens forslag til emballageforordning

Dansk Affaldsforening takker for at have modtaget Kommissionens forslag til forordning om emballager og emballageaffald i høring. Der er tale om en yderst omfattende forordning og 14 dage derfor også en yderst kort høringsfrist. Vores afgivne bemærkninger skal tages med forbehold for bestyrelsens efterfølgende behandling.

Vi mener, at EU Kommissionen er kommet med et godt udspil, som kan medføre et nødvendigt grønt paradigmeskift på emballageområdet – men alligevel er det næppe nok til at føre EU ind i en fuldt bæredygtig fremtid ligesom fristerne ligger for langt ude i fremtiden.

Høringssvaret består af dette høringsbrev og et høringsnotat inkl. bilag, med de mere tekniske bemærkninger.

Endelig reguleres emballagerne og ikke kun affaldet

Forordningen tager et tiltrængt opgør med både for mange og for dårlige emballager, der ikke kan genbruges eller genanvendes. Fremover skal emballager være designet til genbrug og genanvendelse og der sikres optag af genanvendt plast i nye plastemballager. Det bliver altafgørende, at disse nye designkrav bliver overholdt og at der derfor etableres stærke institutioner, der kan sikre, at dette kommer til at ske.

Første forebyggelsesmålsætninger

Ved at stille krav til anvendelse af genbrugsemballager kan emballagemængden nedbringes og derudover sættes der for første gang helt konkrete mål for reduktion af emballageaffaldsmængderne. Da emballageaffaldsmængderne vækster, er det et helt nødvendigt tiltag, at der bliver sagt stop. Desværre står borgerne og forbrugerne fortsat med et alt for stort ansvar for omstillingen til genbrug. Som bestemmelserne er formuleret, behøver der ikke at ske et skifte til genbrug. Alene det at genbrugsløsninger stilles til rådighed for borgerne er nok til at opfylde de i øvrigt lave målsætninger. Det skal vi have ændret, så det bliver

14-12-2022
Side 1 af 2

J.nr. 11.11.25

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

nationalstaterne, producenterne og distributørerne der i fællesskab sikrer, at den ønskede omstilling kommer til at ske.

Affaldspiktogrammer

Vi har et særligt fokus på mærkning af emballager og en sammenhængende mærkning af de retursystemer og affaldsbeholdere, som emballagerne skal afleveres i. Det er vores håb og ambition, at det nordisk-baltiske piktogramsystem bliver grundlaget for de kommende mærkningskrav.

Ambitionsniveauet

Det er vigtigt for os at fastholde og gerne udvide ambitionsniveauet på både forebyggelse, genbrug, genanvendelse og anvendelsen af genanvendte materialer – især på plastik, men også på de andre emballagematerialer.

Vi savner højere mål på genanvendt indhold i ikke-sensitive anvendelser af plastemballager og langt højere mål for genbrugssystemer, da man nu kan blive i tvivl om, hvorvidt endemålet er at erstatte engangsemballager med genbrug eller ej. Vi savner genanvendelsesmålsætninger for drikkekartoner og andre kompositemballager, som er emballagetyper i vækst. Vi mener også, at man kunne have rettet forbud og restriktioner mod et større udvalg af engangsemballager.

Med venlig hilsen

Lina Katan og Nana Winkler
Specialkonsulenter

Udkast til emballageforordning

Bemærkninger til de enkelte artikler

Artikel 4: Fri bevægelighed

Reguleringen af emballager overgår fra at være et direktiv til en forordning. Vi ved ikke, om det har en særskilt betydning for medlemslandenes muligheder for at stille strammere krav end dem der fremgår af forordningen, fx til indholdsstoffer i emballager? Det fremgår af artikel 4, at medlemslandene ikke må forbyde markedsføring af emballager, der lever op til kravene i artikel 5 til 10 i udkastet til forordning. Vi mener, at det fortsat kan være hensigtsmæssigt nationalt at kunne indføre skærpede foranstaltninger i forhold til miljøfremmede eller sundhedsskadelige indholdsstoffer, mens der arbejdes på at få EU-systemet til at opdatere reglerne.

Artikel 5: Stoffer i emballager

Samspillet mellem emballageforordningen, REACH-forordningen og forordningen for fødevarerkontaktmaterialer fremstår ikke helt tydeligt for os. Betyder punkt 2, at der tillades højere eller lavere grænseværdier for de nævnte tungmetaller? Og hvorfor er der ingen bestemmelser om fx flourstoffer eller de mange bisphenoler?

Det er også uklart hvad der egentlig står om de kommende krav til genanvendelighed. Der står at de ikke må sætte grænser for indholdet af stoffer, men derimod skal kravene adressere stoffernes negative påvirkninger af genbrug og genanvendelse og i den forbindelse identificere, hvilke stoffer, der bekymrer og hvilke kriterier og grænseværdier der skal stilles til disse. Betyder dette, at der godt må være et højt indhold af diverse uønskede stoffer, så længe disse blot ikke generer genanvendelsen eller genbruget?

Artikel 6: Genanvendelige emballager

Først i 2030 er der krav om, at alle emballager skal være genanvendelige. Det undrer os, at Kommissionen ikke kommer med et mere ambitiøst udspil her, set i lyset af de mange virksomheder, der allerede selv har meldt ud, at deres emballager skal være genanvendelige i 2025.

Til gengæld er det rigtig godt, at Kommissionen introducerer en parameter om 'recycled at scale'. Det nytter ikke noget, at emballagen er genanvendelig, hvis der ikke findes systemer, der kan indsamle og genanvende den. Opbygning af systemer tager tid, men også her vil vi foreslå, at kravet kommer allerede i 2030 fremfor 2035.

Det er godt, at Kommissionen påtager sig opgaven med de modulerede gebyrer, det er der behov for. Vi har dog ikke kunnet finde en frist/dato for hvornår de skal være klar hermed. Da de eksisterende direktiver allerede kræver modulerede gebyrer, er Kommissionen allerede for sent på den og vi vil opfordre til, at der

14-12-2022
Side 1 af 12

J.nr. LK/NW 11.11. 25

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

sættes en så kort frist som muligt for, at Kommissionen skal levere på denne opgave.

Det undrer os, at emballager til immediate packaging, contact sensitive til medicinsk brug eller in vitro diagnostics ikke være genanvendelig før 2035? Der savnes en begrundelse – vi taler jo ikke om genanvendt indhold, men blot om at emballagen skal være genanvendelig?? Kunne denne undtagelse indskrænkes? Det er næppe noget problem at producere fx pilleglas i genanvendelig plast? Et medlem har tidligere undersøgt muligheden for genanvendelse af pilleglas, men deres sammensætning varierer åbenbart så meget, at det ikke har været muligt at finde en højkvalitetsafsætning af disse. Da der til disse emballager bruges den fineste kvalitet råvarer er det ekstra vigtigt at få disse indsamlet og gjort tilgængelige for genanvendelsen.

Side 2 af 12

Artikel 7: Genanvendt indhold i emballager

Det er iøjnefaldende, at andelen af genanvendt plast kun opgøres i forhold til post-consumer plastic. Medfører denne afgrænsning en risiko for, at industriafald så vil have mere svært ved at finde afsætning? Er det undersøgt? Eller kunne man finde på en metode, hvor begge affaldskilder kunne indgå uden at industriplast ville blive favoriseret?

For PET-flasker er der et fungerende system, men der er 'tab' af materiale til ikke-fødevarerkontakt anvendelser. For andre emballager af PET fungerer et cirkulært kredsløb faktisk ikke endnu, så hvis der ikke skal komme et træk på PET-flaskerne til PET-bakker og lignende, så er det nødvendigt at få udfordringen med genanvendelse af andre PET-emballager løst.

For andre plastpolymerer (end PET) har vi først lige fået den forordning, der skal styre, hvordan vi får den rette kvalitet i hele værdikæden. Om det bliver muligt, at få plastpolymerer fra andre end industrielle kilder eller returordninger ind i et returløb for kontaktsensitiv emballage må tiden vise. Vi er der i hvert fald ikke endnu.

Derfor er målene i 2030 om et genanvendt indhold på hhv. 30% for PET (undtagen flasker) og 10% for andre plasttyper faktisk ambitiøst. Til gengæld virker 30% genanvendt indhold på engangsdrikkeflasker og 35% i alle mulige andre (ikke-kontakt sensitive emballager) utroligt uambitiøst. Vi ved, at vi p.t. kan fremstille både drikkeflasker af 100% genanvendt PET og PP dunke af 100 % genanvendt plast. Vi mener derfor, at målene for genanvendt indhold skal meget længere op for ikke-kontaktsensitive emballager. Måske op på 60% i 2030 og 90% i 2040?

Mens det er fint, at Kommissionen vil kigge på behovet for at fravige punkt 1b (kontakt sensitiv PET undtagen flasker) kan vi ikke følge behovet i forhold til punkt 1d (alle andre emballager).

Det er fint at undtage medicinske emballager fra kravet. Vi er mere usikre på det hensigtsmæssige i at undtage komposterbar plastemballage. Kan det ikke blive et kæmpe smuthul? Og ville det ikke være hensigtsmæssigt at fremme et genan-

vendelsesloop for disse emballager, fremfor at materiale og energiværdien af emballagen går tabt i komposteringsprocessen? Og er det ikke det, der kræves i artikel 8 punkt 3, hvor det kræves, at også bionedbrydelig emballage skal kunne materialegenanvendes? Der synes her at mangle en klar strategi/sammenhæng.

Side 3 af 12

Det fremgår af punkt 6, at producentansvarsordningernes modulerede gebyrer fra 1. januar 2030 skal være modulerede også i forhold til genanvendt indhold i emballagen. Men hvornår kommer Kommissionens vejledning om modulerede gebyrer og indeholder første udgave også noget i forhold til genanvendt indhold?

Det undrer os, at Kommissionen først 8 år efter ikrafttrædelse af forordningen vil kigge på genanvendt indhold i ikke-plastemballager. I arbejdet op til den nye forordning er vi blevet præsenteret for denne slide, der viser et overraskende lavt indhold af genanvendt materiale i mange af de andre materialestrømme også.

Baseline – recycled content uptake

Packaging Material	Application	Recycling Rate (EU-27)	Average Recycled Content
Metals	All metal packaging	~83% (Eurostat, 2018)	-
	Steel packaging	~83% (APEAL, 2018)	~58% (APEAL, 2017)
	Aluminium cans	~75% (European Aluminium, 2017)	~47% (2019)
Paper / Cardboard	All paper and cardboard packaging	~84% (Eurostat, 2018)	-
	Corrugated Cardboard	-	~89% (FEFCO, 2018)
	Carton board (excluding beverage cartons)	-	~50% (CEPI, 2019)
Glass	All glass packaging	~76% (Eurostat, 2018)	~56% (average of all colours, FEVE 2019)
Plastic	All plastic packaging	~42% (Eurostat, 2018)	~12% (Eunomia initial estimate)
	PET	~58% (Petcore, 2017)	-
	PET beverage bottle	-	~12% (EuPC, 2017)

Slide fra EU-workshop i forbindelse med forberedelser til nye emballageregler

Artikel 8: Komposterbar emballage

Det er ikke helt klart for os, om de her komposterbare emballager (eller rester af disse) reelt bliver nedbrudt i den mest gængse type madaffaldsbehandling vi har i Danmark: Pulpning og efterfølgende forgasning sammen med gylle. I de fleste europæiske anlæg er der et komposteringstrin efter forgasningsprocessen, hvor de komposterbare emballager eventuelt vil kunne nedbrydes. Også i Danmark er der forsøg med at kompostere frasorteringerne fra pulpningsprocessen, men os bekendt ikke med en kompostering af digistaten. Hermed sker en kompostering under industrielt kontrollerede forhold måske aldrig i et klassisk dansk affaldsloop for madaffald.

Artikel 9: emballage minimering

Ad 1). Artiklen foreskriver at emballagen skal udformes således, at dens vægt og volumen reduceres til det minimum, der er nødvendigt for at sikre dens funktionalitet under hensyntagen til det materiale, som emballagen er fremstillet af.

Side 4 af 12

Vi har en undren omkring hvorvidt der her er tænkt i at genbrugelige emballager ofte vejer mere end engangsemballager? Hvis genbrugelige emballager skal leve op til samme vægtkrav som genanvendelige kan dette blive en hindring for en proces, hvor engangsemballager erstattes af flergangs.

Engangsemballager som er for lette kan også indebære vanskeligheder ift. genanvendelsen: Vægtminimerede emballager består ofte af forskellige lag (multi-layer) og kan derfor ofte ikke genanvendes i modsætning til tungere emballager bestående af monomateriale.

Ad 2). Punktet vedrører emballage, der ikke er nødvendigt for at opfylde nogen af ydeevnekriterierne i bilag IV, og emballage med egenskaber, der kun har til formål at øge produktets opfattede volumen, herunder dobbeltvægge, falsk bund og unødvendige lag. Disse må ikke placeres på markedet med mindre emballagedesignet er underlagt geografiske oprindelsesbetegnelser, der er beskyttet i henhold til EU-lovgivningen.

Hvad med emballager, der har til formål at få produktet til at tage sig mere eksklusivt ud?

Ad 3).

Hvem vurderer hvor meget luft, der er nødvendigt i den enkelte produktemballages tilfælde? Hvorfor er der ikke fastsat en ratio, som man gør det i artikel 21?

Det bemærkes i denne artikel, at emballagefyld såsom papirstrimler, luftpuder, bobleplastik, flamingo mm. Betragtes som luft – dette støtter vi.

Artikel 10: genbrugelig emballage

Ad 2). Den genbrugelige emballage skal ifølge annex VII leve op til kravene som er listet i artikel 5-10.

Jf. vores svar på artikel 9, kan et ensartet vægtkrav til genanvendelige og genbrugelige emballager komme til at stå i vejen for, at genbrugelige emballager anvendes i stedet for genanvendelige.

Artikel 11: Mærkning

Vi er glade for, at Kommissionen forslår mærkning af emballager med sorteringsanvisninger baseret på emballagens *materialesammensætning*, og at forbrugerne skal finde samme mærkning på afføldsbeholdere mv. Det er ikke handlingsanvisende nok for forbrugeren, hvis der kun står, om en emballage er genanvendelig.

Netop dette er tankegangen i det nordisk-baltiske piktogramsystem, som Kommissionen også anerkender i sin *impact assesment*. Det takker vi for – og mener ligeledes, at det nordisk-baltiske er helt oplagt at gøre til europæisk standard.

Vi foreslår i øvrigt, at deadline for mærkning på emballager og mærkning på beholdere bør følges ad for at undgå forvirring.

Der bør desuden stilles krav til producenter og detailhandel om at sorteringsanvisninger skal integreres i de nationale og europæiske strekkodesystemer, og informationen gøres tilgængelig digitalt for alle aktører, der kunne finde på at udbyde smartphone-apps til emballagesortering med strekkode-scannere. Skræks scenariet er, hvis forbrugerne er nødsaget til at downloade mange forskellige apps for at kunne dække alle emballager.

Side 5 af 12

Artikel 21: Forpligtelse ift. overdreven emballage

Artiklen vedrører grupperende emballager, der holder individuelle produkter på plads sammen. Den vedrører også transportemballage og e-handel-emballage. Det fastsættes at emballagen skal tilpasses således, at indholdet af luft maksimalt udgør 40% og produktindhold mindst 60%. Vi undrer os over dels, hvorfor individuelle emballager ikke skal underlægges samme krav (jf. svar på artikel 9) og dels over den fastsatte ratio: umiddelbart virker det af ret meget med 40% luft. Hvori begrundes kommissionen denne standard?

Vi er positive overfor, at fyldemner betragtes på linje med luft.

Artikel 22: Restriktioner ift. brug af særlige emballage formater

Generelt kunne vi godt tænke os, at denne artikel ramte et bredere udsnit af produktemballage. Vi mener et oplagt sted at starte er at udvide med hygiejne- og kosmetikartikler, som allerede i småskala er gjort tilgængelige som påfyldningsløsninger for forbrugerne.

Herudover er i hvert fald i dansk kontekst madleveringsordninger i hastig vækst. Når nu der er så stort fokus på takeaway-emballager kunne vi ønske os, at man i det mindste havde medtænkt madkasseordninger såsom Årstiderne, Simply Feast, HelloFresh osv. Fødevarerudbringning er også et marked, hvor udbyderne bliver flere og flere og hvor ganske meget emballage indgår i leveringen. Dette burde man også se på.

Ad1) Vi er overordnet positive overfor, at mange engangsemballager gøres helt forbudte, fremfor at der blot sættes begrænsninger for hvor mange af dem, der må være. I bilag 1 forholder vi os til de emballageformater og -formål som annex V oplister.

Ad 2) Restriktionerne for produkttyper og emballageformater omfattet af annex V.3 undtages fra forordningens generelle tidsfrist og er først virksomme i 2030. Annex V.3 vedrører engangsplastikemballage, engangskompositemballage eller andre engangsemballager som bruges til mad og drikke, som påfyldes eller konsumeres på et område indenfor HORECA-sektoren.

Der findes allerede i HORECA-sektoren løsninger som kan erstatte engangsemballerne – nemlig vaskbare og dermed genbrugelige tallerkner, glas, bestik etc. Disse genbrugsløsninger er også allerede i brug i de fleste restauranter og cafeer som den måde mad og drikke serveres for gæster, der indtager det på serveringsstedet. Genbrugsløsningerne er dermed beviseligt funktionelle. Derfor

forstår vi overhovedet ikke, hvorfor serveringssteder som for nuværende serverer deres mad og drikke for gæster, der indtager dette på stedet, i engangsemballager, skal have ekstra lang frist for at overgå til genbrugsløsning.

Ad 3)

Vi finder, at undtagelsen af mikroselskaber fra restriktionen i annex V.3 er problematisk. Ganske mange serveringssteder vil falde ind under definitionen af mikroselskab, men producerer anseelige mængder af affald gennem kundernes brug af engangsservice. Forordningen definerer allerede krav til andre end selve serveringsstedet om etablering af retursystem, hvilket er en signifikant aflastning også for mindre selskaber med serveringsvirksomhed.

Side 6 af 12

Vi henleder også opmærksomheden på tendensen til at mindre virksomheder/serveringssteder etablerer sig sammen på større områder. Eksempler på dette er Reffen, Broens gadekøkken, Århus streetfood, Odense Streetfood, Madmarked Hillerød, Tivoli Foodcourt m.fl. For så vidt det enkelte serveringssted er sit eget selskab, vil disse områder som producerer anseelige mængder af engangsemballage affald forsat unddrage sig restriktionen.

Banegården i København er også et sådant område, hvor flere mindre serveringssteder ligger op ad hinanden og deler kunder. Her betjener man imidlertid siddende kunder med genbrugsservice og man har etableret en fælles infrastruktur for indsamling og opvask. Eksemplet demonstrerer, at det i sådanne sammenhænge er muligt at leve op til det beskrevne krav, selv når stederne helt selv skal etablere systemet. Vi henstiller derfor til, at også mikroselskaber – i det mindste når de etablerer sig flere på et samlende område – også underlægges restriktionen som beskrevet i annex V.3.

Vi er bekymrede omkring, at det er op til de økonomiske aktører på markedet at etablere egne systemer for cirkulering og reconditionering (artikel 23-25). Dette er en ekstra barriere ift. at introducere og benytte genbrugelige emballager på markedet.

Artikel 23: Forpligtelser i forhold til genbrugelig emballage

Artikel 23 forpligter økonomiske aktører som forsyner markedet med genbrugelige emballager til at sikre at der også findes et system for genbrug som beskrevet i artikel 24 og annex VI.

Vi bifalder, at Kommissionen her medtænker de systemiske forudsætninger for reelt fungerende genbrug – det er helt nødvendigt.

Vi er imidlertid bekymrede for, at opgaven for producenter og markedsførere af genbrugsemballager bliver for stor, hvis kravet for at entrere på markedet er, at man også sikrer et system for re-cirkulation.

Vi må indse, at markedet for genbrugsemballager endnu ikke er særlig modent. Om end restriktioner og målsætninger i nærværende forordning formentlig vil bidrage til yderligere modning, indebærer restriktionerne, som også tidligere bemærket ganske væsentlige undtagelser. Ligeledes er målsætningerne for genbrug og genpåfyldning, som angivet i artikel 26, ikke særlig ambitiøse.

Vi frygter, at kravet om også at skulle sikre et system til recirkulation af genbrugs og genpåfyldelige emballager vil gøre det uoverstigeligt vanskeligt og dermed meget lidt attraktivt for økonomiske aktører at investere i udvikling af emballager af denne type og markedsføring på et endnu ret umodent marked.

Side 7 af 12

Herudover kan kravet, i det omfang økonomiske aktører alligevel forsøger sig med udvikling og markedsføring af genbrugelige og genpåfyldelige emballager, risikere at medføre etableringen af lignende, men konkurrerende systemer. Dette er ikke hensigtsmæssigt for hverken producenter, de sælgende eller forbrugerne. Der kan spares både infrastruktur, administration og håndtering ved etablering af en kollektivordning. Vi foreslår, at det pålægges medlemsstater at understøtte udvikling og etablering af en (obligatorisk) kollektivordning for recirkulation af disse emballagetyper.

Artikel 26: Mål for genbrug og genpåfyldning

Ad 1) Fra 1. januar 2030 skal økonomiske aktører, der producerer store husholdningsapparater opført i punkt 2 Annex II til Direktiv 2012/19/EU og gør dem tilgængelig på markedet for første gang indenfor medlemsstatens territorie, sikre at 90% af produkterne er tilgængelige i genbrugelig transportemballage indenfor et system med genbrug.

Vi overvejer om der er en slåfejl i teksten her – den er i hvert fald ikke meningsfuld i forhold til bilaget der henvises til: Menes der mon store husholdningsapparater under punkt 1 i bilaget eller menes der mindre husholdningsapparater under punkt 2 i bilaget? Eller henviser de til nr. 2 på listen over de store husholdningsapparater, så det egentlig kun er køleskabe, der bliver omfattet af kravet?

Det er oplagt, at der skal anvendes genbrugs-transport-emballager for en række produkter. Med et mål om 90% genbrugsemballager i 2030 er der også sat et tydeligt signal om at stoppe engangsemballager til andet end ekstraordinære forsendelser.

Vi bemærker, at den økonomiske aktør kun skal gøre en genbrugelig transport emballageløsning *tilgængelig*, men samtidig fortsat kan tilbyde engangsløsninger. Vi finder det problematisk, at forordningens mål kan indfries uden at en eneste genbrugelig emballage rent faktisk er blevet bragt i anvendelse og dermed har erstattet en engangsemballage.

Herudover er vi generelt kritiske overfor tilgangen hvor det er aftager/forbruger, som pålægges ansvaret for at vælge den mere bæredygtige løsning til (altså den løsningstype, som man må formode at Kommissionen med forordningen ønsker at fremme). Vi frygter desuden, at for så vidt den økonomiske aktør viderefremmer merudgifter til håndtering og drift af genbrugsemballageløsninger til aftager/forbrugeren, så vil denne valgfrihed medføre, at artiklen får meget begrænset effekt.

Ad 2-6)

De sidste to bemærkninger i forhold til stykke 1 gælder også for stykke 2-6: Dels at aktør kun pålægges at gøre genbrugsløsningen *tilgængelig* og at målsætning

gen dermed kan opnå uanset om genbrugsløsningen er bragt i anvendelse. Dels, at forordningen på denne måde gør genbrugsløsningens reelle anvendelse til et forbrugeransvar.

Herudover mener vi generelt, at målsætninger gældende for stykke 2-6 er for lave. Målsætningerne har to trin: Et mål for 2030 og et for 2040. Hvis løsninger ikke allerede findes og dermed 'bare' skal sættes i system, må det - med 17 år at løbe på og qua første måltrin – formodes, at de er udviklet, når vi når 2040. Derfor kunne vi have ønsket os målsætninger om, at engangsemballage slet ikke bruges til de omfattede former for take away eller i det mindste, at genbrugelige emballager skulle gøres tilgængelige for hele udvalget af disse varer.

Side 8 af 12

Specifikt i forhold til stykke 5)

Vi undrer os over, at mousserende vin undtages for restriktionen. Hvis man kan sælge fermenterede og karboniserede drikke i genbrugelig emballage, hvorfor så ikke også vin med bobler? Vi undrer os tillige over hvorfor målsætningen for vin er så ekstraordinært lav

Ad 7 -13)

Vi bemærker, at stykke 7-13 i modsætning til ovenstående ikke kun kræver, at den økonomiske aktør gør genbrugelig emballage tilgængelig som et valg, men sætter et ufravigeligt krav om en vis andel af transportemballagen er genbrugelig. Det bifalder vi.

Vi undrer os imidlertid over de lave målsætninger. Specifikt ift. punkt ni findes en del genbrugelige løsninger allerede og derfor finder vi at 30% er al for lav en målsætning ikke mindst tidsrammen på syv år taget i betragtning.

Målsætningerne er i stykke 7-13 delt i to trin. Eftersom løsninger må forventes udviklet og bragt i anvendelse i 2030, kan vi ikke se, hvorfor man ikke i 2040 sigter efter, at engangsemballage slet ikke bruges sideløbende med genbrugs-emballager i 2040

Ad 10, 12 & 13)

Vi er betænkelige ved, at papkasser undtages fra målsætningerne under disse punkter og frygter, at dette kan medføre, at emballager fremstillet af andre materialer blot vil blive skiftet ud med pap og vi således ikke får mere genbrug, men blot flere papkasser.

Ad 14) Økonomiske aktører fritages for forpligtelsen til at opfylde målene i paragraf 2-10, hvis de i løbet af et kalenderår holder sig indenfor 14a og 14b.

Ad 14a) Vi er højst skeptiske overfor undtagelsesgrænsen på 1000kg. For nuværende er mange af de engangsemballager, som benyttes til servering af de produkttyper, som nævnes i paragraf 2-10 lavet af pap, plastik, papir eller kompositmaterialer. Disse materialer vejer meget lidt og vi frygter, at mange økonomiske aktører vil være under undtagelsesgrænsen, hvilket vil indebære en markant reduceret effekt af disse af forordningens punkter.

Ad 14b) jf. svar på artikel 22. stykke 3

Ad 15) Vi finder, at undtagelsesgrænsen på 100m² er for høj i den forstand, at mange serveringssteder passerer under grænsen. På samme måde som i relation til forordningens fritagelse af mikroselskaber, frygter vi, at forordningens fritagelse af serveringssteder med et areal på under 100m², vil medføre en stor indskrænkning af dens affaldsforebyggende og genbrugsfremmende effekt.

Side 9 af 12

Artikel 29: Plastik bæreposer

Ad 4) Vi er bekymrede for, at denne mulighed for at undtage meget-letvægts-plastikposer fra restriktionen, betyder at der stadig vil bruges et meget stort antal engangsplastposer. Vi er også tvivlende i forhold til om frugten, som købes stykvis i de mængder kunden har behov for (og kan nå at spise) reelt har brug for den uddelte plastikposes beskyttelse i kundens hjem eller om kunden på anden vis kan beskytte sine fødevarer i hjemmet og i øvrigt lære, kun at købe det vedkommende kan nå at spise.

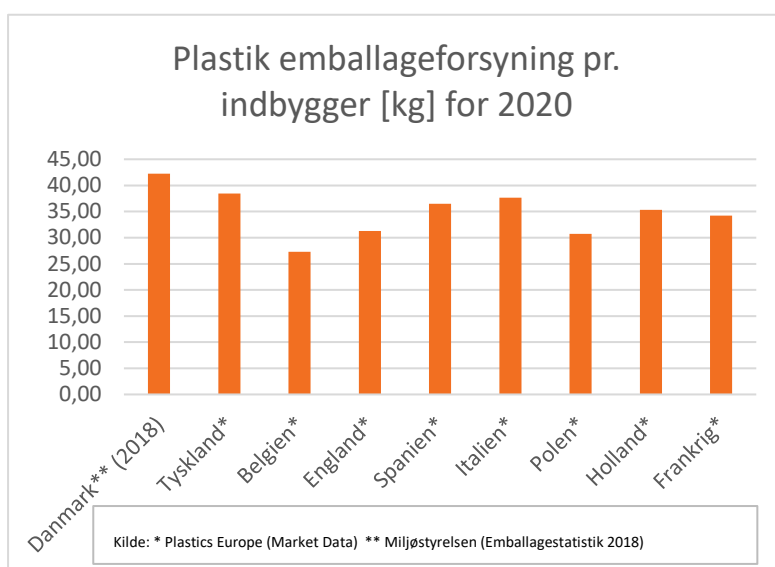
Ved indførelsen af den danske poseafgifte på 4kr viste det sig, at mange kunder hurtigt lærte sig at medbringe egen pose eller net. Det samme kan vel formodes hvis de lette frugt-og-grønt-poser afskaffes.

Artikel 37: Affaldsplaner

Det er en god idé, at emballagerne skal adresseres særskilt i affaldsplanen, men burde det ikke også indgå i affaldsforebyggelsesplanen?

Artikel 38: Forebyggelse af emballageaffald

Der opstilles reduktionsmålsætninger for den samlede produktion af emballageaffald pr. indbygger set i forhold til de mængder, der er indrapporteret for 2018. Det er godt, at der kommer forebyggelsesmål, da vi ikke kan genanvende os ud af ressourcekrisen. Som det fremgår af indledningen, oplever vi stigende mængder emballageaffald, så det er på tide, at der bliver sagt stop.

Når vi kigger ind i tallene, kan vi også se, at vi i Danmark fx er topscorer med 42 kg plastemballage pr. indbygger, mens vores samlede emballageproduktion dog 'kun' udgør 22% og ikke 36% af kommunalt affald, hvilket nok hænger sammen

med, at vores mængder af kommunalt affald er så høje pga. haveaffald og erhvervslivets affaldsmængder.

I forordningen foreslås 5/10/15 % reduktion i hhv. 2030/2035/2040. Selvom målet først kommer i 2030, vil det kræve en indsats allerede nu, da emballagemængden ellers bliver ved med at stige og den reelle reduktion, der skal opnås i forhold til 2018-mængder vil således være langt over 5%. Men det undrer os, at der bliver sat et generelt, fremfor materialespecifikt forebyggelsesmål. Emballager vejer jo ikke det samme (plastemballage er lette, glasemballage er tunge) og visse emballager er mere problematiske end andre (fx af multilagsplast eller kompositter). Måske foreligger der nok data til at kunne foreslå materialespecifikke forebyggelsesmålsætninger fremfor kun en overordnet målsætning?

Side 10 af 12

Det er rigtig godt, at der for første gang foreslås forebyggelsesmål og det gode spørgsmål forbliver, hvordan denne reduktion kan opnås. Der peges bl.a. på økonomiske instrumenter. I Danmark har vi tidligt fået erfaringer med emballageafgifter, men desværre misset at få videreudviklet systemet, så vi nu kun står tilbage med den volumenbaserede afgift og enkeltafgifter på poser, engangsservice samt PVC, hvoraf kun poseafgiften, os bekendt, har medført reduktioner, men slet ikke så store som da der via emballagebekendtgørelsen blev krævet en mindstebetaling på 4 dkk pr pose.

Der foreslås også tiltag, der kan ske hos producentansvarsorganisationerne. Ville sådan et krav om afføldsforebyggelsesplaner ikke kunne stilles på EU-niveau ligesom de andre krav til disse organisationer?

I dette afsnit står det eksplicit, at medlemsstaterne kan fastsætte mere ambitiøse mål, hvilket kunne være oplagt at gøre for Danmark, da vi har så høj en emballagemængde i systemet.

Artikel 43: Indsamlingssystemer

Artiklen adresserer, at medlemsstater skal sikre, at der er systemer til at returnere og separat indsamling af emballager. Vi kan ikke se, hvad 'returnering' af emballager hentyder til. Det er jo ikke pant- og retursystemer, som behandles i den følgende artikel? Derudover er det uklart, hvad der er forskellen på punkt 2 og punkt 5, men for os er det vigtigt, at det fortsat er muligt at gennemføre kombineret indsamling af de emballagetyper, som p.t. er tilladte i Danmark og som vi har dokumentation for.

Artikel 44: Pant og retursystemer

Ad 1) Vi er positive for kravet om, at stater skal sikre, at der er pant og retursystemer, men undrer os over, hvad der er begrundelserne for undtagelserne i 1a og 1b. Vi mener, at der også skal etableres retursystemer for store emballager.

Ad 2) Vi undrer os over, hvad der er begrundelserne for undtagelserne i 2a og 2b. Angående 2b mener vi, at der er pantsystemer i norden, der tillader emballager, der har indeholdt mælk og produkter med mælkeandele?

Artikel 45: genbrug og genpåfyldning

Ad 1) Medlemsstaterne skal tage foranstaltninger for at opfordre til etableringen af systemer til genbrug af emballage og systemer til genpåfyldning på en miljømæssigt forsvarlig måde. Disse systemer skal opfylde kravene i artikel 24 og 25 og Annex VI i denne forordning og må ikke kompromittere fødevarerhygiejnen eller forbrugerens sikkerhed.

Side 11 af 12

Vi kan ikke i forordningens formulering gennemskue hvor bindende et krav der stilles til medlemsstaterne. Vi er bekymrede for om formuleringen om, at medlemsstaterne *"shall take measures to encourage the increase of systems to enable re-use"* betyder at de blot skal tilskynde til eller om de skal sikre, at retursystemer etableres. Er kriteriet for, at medlemsstaten lever op til forpligtelsen, at den blot har forsøgt at opmuntre/tilskynde eller at et system faktisk er etableret? Vi vil indstille til et bindende mål om etablering af systemer, da disse er helt afgørende for at genbrugsløsninger bliver genbrugt.

Artikel 46: Genanvendelsesmål og fremme af genanvendelse

De eksisterende genanvendelsesmålsætninger i hhv. 2025 og 2030 fastholdes og der er også fortsat mulighed for medlemsstaterne for at udskyde målopfyldelsen under visse betingelser. Da alle medlemsstaterne skal have etableret producentansvar på alle emballager senest 1. januar 2025, undrer det os, at der fortsat er behov for udskydelser af kravene. Måske lige bortset fra plast og træ eksisterer der gode genanvendelsesløsninger, som blot skal implementeres på producenternes bekostning.

Først 8 år efter ikrafttræden vil Kommissionen undersøge om genanvendelsesmålsætningerne skal øges og om der skal sættes flere krav. I Danmark har vi jo fået et krav om indsamling af drikkevareemballager, som der ikke er særskilte mål for på EU-niveau, så en ny målsætning for denne fraktion og eventuelt andre fiberbaserede kompositter kunne være oplagte at få ind i forordningen med genanvendelsesmålsætninger for år 2030.

I artiklen lægges der også op til, at medlemsstaterne skal fremme anvendelsen af genanvendte materialer i nye emballager eller andre produkter ved bl.a. at se på, om eksisterende regler forhindrer anvendelsen af genanvendte materialer. Så vidt vi ved, er mange af de regler, der forhindrer optag af genanvendte materialer, faktisk EU-krav, hvorfor det oplagt også må være en opgave for Kommissionen at kortlægge forhindringerne for recirkulering.

Artikel 47: Opgørelse af genanvendelsesmålsætningerne

Det fremgår at emballager, der består af mere end et materiale kun behøver at indrapportere materialer, der udgør mere end 5% af den totale emballagevægt. Betyder dette, at vi ikke i statistikkerne kommer til at kunne se, i hvor stort omfang fx fiberemballager er belagt med en coating? Det kunne ellers være en hensigtsmæssig oplysning især, hvis oplysningen også skal bruges til at fastsætte modulerede gebyrer eller til at indplacere emballagen i hhv. papir/pap eller kompositemballage? Måske samspillet mellem emballageregistrene og medlemsstaternes statistiske opgørelser ikke er udfoldet nok i forordningen?

I forhold til opgørelsesmetoden savner vi fortsat et svar på om eller hvordan man kan indregne kemisk genanvendelse af plast. Punkt 9 er det samme, som det vi har set i en tidligere implementerings afgørelse om opgørelse af genanvendelse. Til gengæld er der, så vidt vi kan se, noget nyt om de bionedbrydelige emballager, som kan regnes med som genanvendt, hvis disse medfører fordele for landbruget eller miljøet. Os bekendt har bionedbrydelige emballager ingen fordele i form af kulstofopbygning eller bidrag til næringsstoffer i landbruget? Så det underer os, at de kan tælle med i genanvendelsen.

Side 12 af 12

Artikel 52 – 54: Sikkerheds procedurer

Eftersom der kun sættes grænseværdier for en række tungmetaller i artikel 5 er det interessant at finde ud af, om eller hvorvidt medlemslande fortsat kan have mere strikse krav til tilladte indholdsstoffer i emballager. Det kunne fx være det eksisterende danske forbud mod flourstoffer i emballager eller forbud mod diverse bisphenoler, som anvendes i coatinger. Mest oplagt skal krav og forbud indarbejdes i forordningen, men et alternativ i forhold til nationale forbud skal fortsat være en mulighed.

Artikel 57: Offentlige grønne indkøb

Udfordringer med engangsemballager har vi også i den offentlige sektor. Det kunne være et væsentligt bidrag til nedbringelse af affaldsmængderne, hvis artiklen sætter krav til fx genbrugsemballager i madudbringning til ældre eller i hospitalssektoren. Krav om at sådanne løsninger skal anvendes i det omfang de findes, vil kunne skubbe på udviklingen af disse og det er der brug for. Det er os uklart, hvorfor Kommissionen først 5 år efter forordningen er trådt i kraft skal vedtage en delegeret retsakt, som kan sætte sådanne minimumskrav for grønne offentlige indkøb. Herved bliver det svært at få det offentlige indkøb til at være med til at trække den nødvendige omstilling af samfundet ved at gå i front.

Øvrigt: Tilsyn

Der lægges op til selvevaluering af, hvorvidt emballager bragt på markedet lever op til kravene i forordningen. Det er uklart for os, hvilken myndighed, der skal føre tilsyn/udføre stikprøver med denne egenvurdering, herunder af de lidt mere svære bestemmelser fx i artikel 9 om materialevalg, der sigter mod at få produktet til at fremstå større. Det er jo et nationalt anliggende at finde en tilsynsmyndighed og vi kan i hvert fald konstatere, at det nuværende tilsyn med designkravene i emballagedirektivets bilag ikke har fungeret, hvem der så end måtte have haft opgaven i Danmark.

Bilag til Hørings svar på Ud-kast til emballageforordning

Bilaget kommenterer på annex V som knytter sig til artikel 22 stk. 1

Annex V.1) Emballageformatet som dette stykke retter sig mod, er engangsplastikemballager som grupperer individuelle produkter.

- Vi synes det er rigtig godt tiltag at grupperende emballager af engangsplastik forbydes.
- Det bemærkes i kolonnen 'restricted use', at der menes emballager som er designet som convenience eller for at opmuntre til køb af mere end et styk produkt. For så vidt det er convenience eller merkøbs-opmuntringen, som betyder at emballagen vurderes at være en vi kan undvære, undrer det os at det kun er plastikemballager som restriktionen retter sig mod og ikke emballager af andre materialer. Dette fokus indebærer en risiko for at plastik bare udskiftes med en anden materialetype.
- Restriktionen indbefatter ikke grupperende plastemballage, når denne faciliterer transport. Denne udeladelse efterlader et rum for fortolkning ift. om emballagen er funktionel(t nødvendig) under transport eller ej. Vi så gerne at der blev stillet krav om at grupperende transport-emballage skal fjernes før produktet gøres tilgængelig for kunden. På denne måde fjernes incitament og muligheden for -under påskud af at der er tale om transport-funktion - at påføre en grupperende emballage og dermed opnå muligheden for at sælge mere givet denne emballages opmuntring til merkøb/ den ekstra convenience som også kan give produktet en konkurrencefordel ved at gøre det mere attraktivt end de tilsvarende, men ikke-grupperede produkter.

Annex V.2) Emballageformatet som dette stykke retter sig mod, er engangsplastikemballager, engangskompositemballager eller andre engangsemballager for frisk frugt og grøntsager. Dette gælder dog ikke hvis det kan demonstreres at der er brug for emballagen som beskyttelse af produktet mod væsketab, mikrobiologiske trusler eller stød.

- Vi undrer os over hvorfor engangsplastik- og engangskompositemballager nævnes eksplicit?
- Vi efterspørger en angivelse af kravene til "demonstration af behov for beskyttelse mod væsketab, mikrobiologiske trusler eller stød". Vi er meget bekymrede for at denne undtagelse vil kunne medføre at effekten af dette stykke i forordningen væsentligt formindskes.
- Vi undrer os også helt grundlæggende over hvorfor engangsemballager er tilladt for pakninger over 1.5kg? Hvorfor er engangsemballagen mere tilførlig når pakningen er større end hvis den er mindre?
- På nuværende tidspunkt er det i en dansk kontekst meget normalt at flere typer af frisk frugt og grønt sælges i pakninger af 1 kg. Allerede ved pakninger af 1 kg. ser vi en risiko for at forbrugeren ikke når at spise al indholdet og at en del af det således bliver til madspild. Vi frygter at tilladelsen af engangs-

Side 1 af 3

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

emballage for pakninger på 1.5 kg. eller mere, vil medføre endnu mere madspild hjemme hos forbrugeren end vi ser det i dag.

- Derudover ser vi også at praksis på salgstederne er at hele posen med indhold kasseres i spanden til restaffald, når eksempelvis et enkelt æble i den er dårligt. Med større forpakninger risikerer vi at endnu større mængder af god mad at blive kasseret og dermed et øget madspild også i handelsledet.

Side 2 af 3

Annex V.3) Emballageformatet som dette stykke retter sig mod, er engangsplastikemballager, engangskompositemballager eller andre engangsemballager som bruges til mad og drikke, som påfyldes eller konsumeres på et område indenfor HORECA-sektoren.

- Vi støtter fuldt op om dette tiltag, men undrer os på samme måde som vi udtrykker det i ovenstående punkt over hvorfor engangsplastik- og engangskompositemballager nævnes eksplicit.

Annex V.4) Emballageformatet som dette stykke retter sig mod er engangs-emballager som bruges til små pakninger eller serveringsportioner af eksempelvis sukker, syltetøj, dressing, coffee creamer, som anvendes i HORECA-sektoren. Forpakninger af denne type, som udleveres sammen med take away mad, som er tiltænkt umiddelbar konsum uden yderligere tilberedning, er undtaget fra denne restriktion.

- Vi støtter op om tiltaget, men er ærgerlige over undtagelsen. Denne form for emballering indebærer ofte en stor mængde emballagemateriale sammenholdt med produktindholdet. Vi mener forordningen burde sætte ind overfor dette ligesom den i annex V1 sætter ind overfor overdreven emballering og emballering som alene har til formål at øge convenience. Vi ser gerne at den omfattede brug af denne type engangsemballager helt forbydes og at serveringssteder for take away dermed gives incitament til at tænke drikke, retter eller anden servering anderledes.

Annex V.5) Emballageformatet som dette stykke retter sig mod engangs-emballager som bruges på hoteller til kosmetik eller hygiejne produkter i forpakninger på under 50ml. for flydende produkter og under 100ml. for ikke-flydende produkter.

- Vi støtter op om tiltaget, men kan ikke se nogen grund til ikke fuldstændig at forbyde engangsemballager for denne type produkter i hotellers kunde- og gæsteområder. Udover at gøre produkterne tilgængelige for gæstens brug under dennes ophold, er de små forpakninger formentlig også ofte tænkt som en gave til gæsten. Vi ser denne praksis som uhensigtsmæssig. 1) fordi vi anser det for at der er en væsentlig sandsynlighed for at gæsten, som ikke selv har bedt om denne gave, kun bruger produktet under sit ophold på hotellet og ved sin afrejse efterlader resten på værelset: Hermed bliver både emballage og det resterende indhold til affald – en type affald som måske ikke engang

sorteres fordi det endnu indeholder en relativt stor mængde creme, sæbe el. lignede. Eftersom denne type beholder sjældent er plomberet og det således ikke er muligt at afgøre om den har været åbnet eller ej er det i øvrigt sandsynligt at denne type af produkt i mange tilfælde kasseres helt uden at have været taget i brug. Hotelgæsten gøres uden at kunne undgå dette, til forbruger af denne type produkter og emballage og følgelig også producent af dette som affald. 2) Herudover kan denne type 'gavepraksis' betragtes som en opfordring til merforbrug – Gæsten gøres til forbruger af et produkt og emballage som vedkommende ikke nødvendigvis selv havde oplevet noget behov for eller anskaffet sig. Kommisionen problematiserer denne typer af emballering som medvirker til merforbrug i artikel 22.

Side 3 af 3

- Af disse grunde og eftersom en mere bæredygtig løsningen eksisterer (nemlig at hotellet overgår til dispensere eller andre beholdertyper som forbliver i brug henover flere gæsters besøg) og allerede har bevist at fungere i brug på mange hoteller så vi gerne at denne restriktion ikke undtog nogle forpackingsstørrelser.